

היבא דדיימא מיניה, (23) אף על גב דלא דיימא מעלמא, נמי אמר רב שהולד ממזר.

ומאי טעמא חוששים אנו לביאתם של אחרים אף שלא נחשדה מהם, משום דאמרינן: מדאפקרה נפשה [מתוך שהפקירה את עצמה] לגבי ארום, שמא אפקרא נפשה אף לעלמא [הפקירה את עצמה אף לאחרים].

ומתניתין — דמשמע: תולים אנו את הולד בביאה הידועה, ואין חוששים לביאות אחרות — מיירי, כגון שהיו שניהם חבושין בבית האסורים, ואין לחוש לביאה מאחרים שאינם בבית האסורים.

איכא דאמרי: בבא עליה ארום בודאי (24) ולא דיימא מעלמא, כולי עלמא — בין רבא ובין אבוי — לא פליגי דבתריה דידיה שדינן ליה; ומחלוקתם של רבא ואבוי היא בבא עליה ארום בודאי ודיימא מעלמא, ומפרש לה ואזיל.

והכי איתמר מחלוקת רב ושמואל, וכך הוא שאמרו רבא ואבוי:

ארוסה שעיברה ואין ידוע שבא עליה הארום בודאי:

רב אמר: הולד ספק ממזר.

ושמואל אמר: הולד שתוקי [בדוקין].

אמר רבא: מוסתברא מילתיה דרב — שאמר: הולד ספק ממזר — רק בשני תנאים:

א. דלא דיימא מיניה כלומר: אין ידוע לנו שבא עליה הארום.

ב. ודיימא מעלמא [חשודה היא לזנות עם אחרים].

אבל דיימא מיניה, כלומר: ידוע לנו שבא א-ו עליה הארום [תוספות], אע"ג דדיימא נמי מעלמא, בתריה דידיה שדינן ליה. (1)

אמר רבא: מנא אמינא לה?

דקתני במשנתנו: ילדה תאכל.

והרי היכי דמי?

אילימא דדיימא מיניה (2) ולא דיימא מעלמא, וכי אטו צריכא למימר דתיכול! (3)

אלא לאו דדיימא נמי מעלמא, ומכל מקום תולים את העובר בביאה הידועה; ואם כן אתה למד בקל וחומר לארוסה שבא עליה ארום בודאי שאנו תולים את העובר בארום אף שדיימא מעלמא, כי:

ומה התם — במשנתנו — דלהאי [לכהן

ריטב"א; וראה דברי רש"י, ודברי הערוך לנר על דבריו.

1. וכן אם לא דיימא מעלמא, אע"ג דלא דיימא מיניה בתריה דידיה שדינן ליה.

2. כלומר: בא עליה בודאי.

3. הקשה בערוך לנר: והרי ודאי חידוש השמיעתנו משנתנו, שאף עובר הנולד מן הזנות

לענין ממזר דבתרא דידיה שדינן ליה ומתירין לו לישא בת ישראל שלא הוא ולא היא יודעים אם כשר הוא אם לאו? ולא יישב.

23. העירו אחרונים, דמדברי התוספות ד"ה אמר, משמע, שאין הם גורסים: כל היבא דדיימא מיניה, אלא: לעולם אימא לך אף על גב וכו'.

24. כגון שיש עדים שבא עליה או שהוא מודה,